



**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Fuga rerum mundanarum, &, studium Deo seruendi, ac desiderium proficiendi in virtutibus, & nouissimoru[m] memoria, iuuat, ne in peccata frequentia labamur. Cap. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](#)

gint, ac supra omnes humanas affectiones extollitur: & siue inimicum post preicationem viderit, iam non tanquam inimicum aspiciet: siue mulierem formosam, inuolatus ab eius aspectu permanebit, durante adhuc ignicula per preicationem intus accenso, & omnem absurdam cogitationem a se propellente. Sed quoniam homines cum simus faciliter ad segnitiem relabimur, ex atra vna altera aut tertia post preicationem horum, ubi senseris pristinum illum feruorem paulatim frigescere, recurre, quanto yus ad preces, frigescere, memorem rursus accende. Id si per totam diem feceris, per inter nalla crebris preicationibus te ipsum accendens, non dabu occasionem diabolo, aut vilium ad tuas cogitationes adiutum. Et quemadmodum in apparando prandio, quies calido potu opus est, si aqua parum caleat, ad secundum admotam eam calefacimus, ita & hic faciendo est. & os nostrum ad preicationes quasi ad prunas ad mouendum, ut hoc pacto mens ad pietatem rursum accendatur. Amitemur etiam fabros clementarios. Hi enim quoties lateritus paries exedificandus est, in veteri etiam tum structura, eum longuris interfulcum, id que non per longa interstitia, sed & modica, ut copages laterum tauri sit ob lignorum frequentiam. Idem ipse quoque facito. Et quemadmodum illi astringendo adiutoria ligna inserunt, ita tu secularibus negociis preicatione crebras interponens, vitam tuam hoc pacto sepisto. Quod si feceris etiam plurima procella ingruant, suetationes, siue mactitiae, siue cogitationes molestiae, siue quodvis aliud, nihil deciere poterit domum tam cibis preicationibus sufficiat atque munitam.

300. Ideo S. Bernardus tradens modum fagiendi peccata grauiora & fæda, dum se ingerunt fæcagoti, cogitationes, que, inquit non sunt tanquam lutum aut limus, sed tanquam immundissimum ac fætidissimum catum, quod nec admittere quidem vlla ratione debemus, sed a longè prefigente fetorem. & tota virtute repellere, soto animo propulsare, hoc remediu & antidotum huic veneno tradit. Conuerti statim ad genitus lacrymis atque suspiris invocantes spiritum, qui adiuuat infirmitatem nostram. Intercationes enim maximè opus habemus Divina gratia auxiliis, ad peccata libidinis auertenda, iuxta illud Sapientis: Nemo potest esse conuictus nisi Deus det. Cum ergo naturæ viribus vincire nequeat fæda & grauis tentatio, oratione quadruplicem est supernum auxilium. Nam vt ait S. Augustinus, & ex illo Concilium Tridentinum: Admonei nos Deum, facere quod possumus, & petere quod non possumus, & adiuuet ut possumus. Ideo enim ibet quadam quia non possumus, inquit idem alibi: vt sciamus quid ab illo petere debeamus. Petendum est autem magno conatu. Quia vt scripsit S. Innocentius I. Papa ad Concilium Carthaginense: Nisi magnis precibus gratia in nos implorata descendat, ne quicquam terrena labis & mundani corporis vincere conamus, eum pares nos ad resistendum, non liberum arbitrium, sed Dei solam facere posuit auxilium. Quoniam vero teste Apostolo Petro, Adversarius noster tanquam leo rugiens, circuit quarens quem deuoret. Et, vt ait S. Leo Papa: Nonit cui adhuc

beat asper cupiditatis, cui illecebras gule ingerat, cui apponit incitamenta luxuria, cui infundat virus inuidie. Nout quem maiore contubet, quem gaudio fallat, quem metu opprimat, quem admiratione seducat. Omnia discutit consuetudinem, ventilat curas, seruat affectus, & ibi causas querit nocendi, ubi quemque viderit studiosus occupari. Et vt decipiat, est semper insomnius, ut scribit S. Isidorus Pelusiota, frequenti l. 2. ep. 164. & seruentis oratione munendus est animus: ne ab eo per peccata suggeri vincatur. Merito Itaq[ue] S. Zosimus Papa, S. Innocentij successor, in epistola, cuius memini. Cælestinus Papa in epistola ad Gallos: Quod, inquit, tempus interuenit, quo eius non cap. 9. egemus auxilio? In omnibus igitur actionibus, causis, cogitationibus, moribus, adiutor & protector orandus est. Superbum est enim, vi quidquam sibi humana natura præsumat, clamante apostolo: Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed contra Principes & potestates &c. Sed ea oratione vincuntur. C. 7. de ora. Quia vt nos animat S. Cyprianus: Quicquid suppliciter cum timore & honore Dei petitur, ipsius pietate prefatur.

CAP VT QVARTVM.

Fugare rerum mundanarum, & studium Deo seruandi, ac desiderium proficiendi in virtutibus, & nouissimorum memoria, iuvat ne in frequentia peccata labatur.

Tertium medium proponit idem S. Macarius 301 ibidem, fugam rerum mundanarum, & perpetuam quodammodo Deo adhesionem per studia virtutum. *Anima*, inquit, Dei auxilio digna censerit, quod reliqua omnia pro nihilo dicit, & in nullâ re huius mundi requiescit, expellans donec requiescat & letetur in fruitione benignitatis diuina: atque hoc modo, beneficio eius fideli donum caeleste consecuta, suum omne desiderium per gratiam in spe indubitata collocat, sollicita, ut religio vita tempore congrue & conuenienter Spiritui Sancto inferuat, quotidie promouens quod bonum est, in via iustitiae perdurat, ad finem usque firma permanens, nullo modo propendet in vita, & nullatenus gratiam contristans, salutem eternam meretur cum omnibus Sanctis: ut potest que veluti illorum iam socia & comes, eorum imitatione conuersatur in mundo. Et alio in loco: Pergantur h. 9. fin. ea est anima, qua tota penitus se ipsam Domino dedicavit, & illi soli adharet, ambulans in eius preceptis sine vila obliuione, & aduenientem ac obumbrantem Spiritum Christi honore digno prosequendo, meruit cum ipso in unum spiritum & unam massam euadere, sicut ait Apostolus: Qui adharet Domino unus spiritus est. Si quis autem se ipsum dedat curis, vel ambitionibus, aut dignitatibus humanis, honores curet, & hac iniquitat, animaque eius cogitationibus terrenis permisceatur & confundatur, aut aliqui rei ad hoc facultum pertinenti si deuinctus, desideretque huiusmodi anima trans-

filiere,

silve vitare, atque expellere affectionum tenebras, in quibus detineatur à potestatis iniquis, minimè potest. Proptereaq; diligit & facit voluntatem tenebrarum, neque perfetto studio prosequitur studia nequitie.

303.
f de laude
Dei co. 5.

Pulchritè hoc illustrat S. Chrysostomus: De mon de loco inferiore nobis infert bellum, qui à rebus infinitis, vt à voluptatibus, à diuitiis, & presentibus his vita boni nos impugnat: verum si quem viderit subnolantem ad celum, & superiora tenentem, primum neque hunc subsequi sursum versus saliendo poterit, deinde se id facere fuerit enīs, celerrimè casurus est: caret enim pedibus, caret alis, humi reptat, terrenis in rebus versatur; in quibus si nihil tibi erit cùm eo commune, erit sane labore vacua: nec enim ille nouit in apero vel in faciem pugnare, neque secus atque anguis latitans, diuitiarum se latebris occultat. Et hoc, 15. ad popponderans illud Eccl. 9. Agnosce quod in medio laqueorum transis: Vndeq; cùm diligentia perscrutemur, undiq; laquei, ne deorsum ergo volemus, sed superiora queramus. Etenim voluntia donec altum acerem secant, non facile capiuntur, ita tu donec ad Superiora respxeris nec laqueo, nec vltis facile capiri insidiis. Venator est diabolus. Fiasigitur ipsius lustris sublimior, in altum ascendens, non amplius vltiam rerum admirare humanarum. Vide reliqua col. 4. Hoc ipsum scriptum reliquit S. Teresa in lib. Fundationum c. 4. Impossibile mihi, inquit, videtur, vt qui veram abnegationem omnium creaturarum habent, Dominum offendant, cum omnia eorum opera & verba, ab illo ne vel minimam discedant: vnde etiam Mæstas ipsius, ab iis se subtrahere nolle videtur.

304.
q. 24. de
verit. a. 9.
ad 1.

Quatum medium recentet, insatiabile desiderium proficiendi in virtutibus, coniunctum cùm vili opinione de se ipso; S. Thomas disputans per qua media Beati in celo nunquam peccant, sed sunt confirmati in gratia, tandem subdit: Affectus peruenit ad finem, non solum quando finem perfecte posidet (vii Beati) sed etiam quodammodo quando ipsum intense desiderat. Et per hunc modum, aliquo modo in statu vie aliquis potest confirmari in bono. Huiusmodi, inquit S. Macarius; anima merentur ab affectionibus redimi, accipiuntq; perfectam illuminationem & participationem Sanctorum arcani Spiritus ac mysticae Societatis in plenitudine gratia. Vacuitas autem ab affectionibus, que sunt causa omnium peccatorum, & plenitudo gratiae, sunt duo sufficientissima praesidia ad rancum in peccatum lapsum. Et tandem subdit: Talem animam confidere sine dubio per gratiam Spiritus se plenè liberatum iri à peccato, & tenebris affectionum, vt purificata per Spiritum, & anima & corpore sanctificata, vas purum euadere mereatur, ad suscipiendam caelestem unitatem, in quo manere dignetur, caelesti ac verus Rex Christus. Et tum effectur digna caelesti vita, & inde sit habitaculum parum Spiritus S. Verum vt ad eum usque gradum perueniat anima, non est promtum, neque sine probatione contingit, sed cum laboribus & certaminibus multis, per longa temporum spa-

tia & studia, cum probatione & temptationibus variis, spirituale incrementum & promotionem accipi, pertingendi ad, prefatam mensuram evacuationis affectuum, vt ad omnem temptationem, que à vitiis suggeritur, alacriter & viriliter perdurans, summas honores & spiritualia charismata, diuitiasq; celestes consequatur.

Quantum medium tradit Spiritus Sanctus, me. 33. moriam nouissimorum: In omnibus operibus tua memorare nouissima tua, & in aeternum non peccabis, Vnde bene S. Climacus narrat quendam Monachum negligentem, eum fuisse mortuus, & ad vitam reduxisse, inclusisse se in cella, & per duodecim annos cum nullo locutum esse: nil praeter panem & aquam gustasse: & tantum ea quæ in excessu viderat cùm lachrymis animo voluntatesset ante mortem requisitum, dixisse: Nemo, qui re vera mortuam agnoscit, peccare vnuquam poterit. Sic Cassianus Coll. 16. c. 6. Generale, inquit, visiorum omnium peremptorium est, vt se de hoc mundo credat quotidie migraturn. Hec enim persuasio vniuersos concupiscentiarum ac peccatorum omnium comprimeret motus. Hinc S. Pa. 4. 16. homius postquam per Angelos eleutus a terra Dominum Iesum in spinea corona sibi apparentem vidisset, tenuerit ad se ex rapta, conuocatis suis discipulis inter alia monita haec illis dedit: Ante omnia, pre oculis habeamus ultimum dñs, & momentis singulis aeternorum dolorum supplicia formidemus. Nam qui semper hac cogitat, puritatem mentis obtinet, humilitatem cordis acquirit: vanam gloriam respuat: omni seculari prudentia carere contendit. Philosophetur ergo, charissimi fratres, anima spiritualis quotidie aduersus crassam carnis sua materiam: omniq; circumspunctione cum ea taliter agat, pertinet ad meliora sibi consentanea. Et cùm vespre perueniuit ad stratum, singulus membris corporis sui dicit: Donec simul sumus, obedite mihi suadenti que rela sunt, mecumq; Domino cum alacritate seruite. Manus quoque suis dicat: Venier tempus, quando iactania vestra cessabit quando pugillus administrator iracundia non erit, quando palma, que ad rapinas extensa, conquiescent. Pedibus dicit: Erit quando ad iniquitatem non valebit, prorsus excurrens, quando prauitatis icimera non poteritis intrare. Cuncta quoque membra sua similiter alloquatur, & dicit eis: Atem quam mors nos ab iniuicem dirimat, & separatio qua per peccatum primi hominis accidit, impletatur: certius fortiter stetmus persequenter, viriliter dimicemus, sine corpore atque pigritia Domino seruamus, risque dum rursus aduentus, & temporales abstergens sudoris nostros, ad immortalia nos regna perducat. Fundite lachrymas oculi: demonstra caro tuam nobilem feruntrem, collabora mecum in precibus, quibus Deo confitetur: ne, cùm requiescerit via atque dormire, perpetua nobis cruciamenta conqueritas. Et ideo vigila semper in operibus tuis: quia si te sobrie gesseris, bonorum tibi tributio copiosa proueniet. Quod si negligenter, tormentorum genera miseranda te succident: & tunc audierit plularus anima deflentis ad corpus: Heu me, quia colligata

b. de S.
Diod. mat.

Eccl. 7.
Colla.
ap. 6.

colligata sunt tibi; & propter te ponam perpetuae condemnationis excipio. Si haec intra nos assidue retrahemus, efficiemur vere templum Domini. Et Spiritus Sanctus habitat in nobis, nea villa nos satana poterit vltius circumuenire versutis. Super decem millia quoque pedagogorum magistrorumq; doctrinam, timor Domini per cogitationes huiuscmodi nos erudit, prudenterq; custodiet: & quecumq; forsitan humano sensu non valeamus attingere, hec nobis Spiritus Sanctus insperabit. Nam quid oremus, vt beatus ait Apostolus, si cui oportet, nescimus: sed ipse Spiritus postulat pro nobis genitibus inenarrabilibus.

306. Sic & S. Antonius docebat c. 19. vita: Ad inertiam calcandam Apostoli precepta replicemus, secundum se mori quotidie testabatur; similiter & nos humanae conditionis vitam anticipem retractantes non peccabimus. Cum enim excitatis a somno, ad vesperam nos peruenire dubitemus, & quieti corpora concedentes, de lucis non confidamus aduentum, & ubiq; natura ac yra incerte memores, Dei nos prouidentia intelligamus gubernari, hoc modo non delinquemus aut aliquam frangili cupiditate raptabimur: Sed nec irascimur quadem aduersus aliquem, nec terrenos congregare thesauros ambiemus: quin potius metu quotidiani recessus & se iungendi corporis ingi meditatione omnia caduca calamibus. Cessabit mulierum amor, libidinis extinguetur incendium, intuicem nobis debita nostra donacionis, ante oculos semper habentes ultima retributionis aduentum, quia maior formido iudicij & penarum timor horridus, simul & labria carnis incentiva disolut, & ruentem animam tanquam ex aliqua rupe sustinet. Et S. Chrysostomus: Si perpetuo ac singulari diebus, quam incertus sit obitus premeditemur, hanc facile peccata committemus. Propterea Sapientia admonet quifiam dicens: In omnibus sermonibus tuis memorare nouissima tua, & in eternum non peccabis.

Et Abbas Chæremon apud Cassianum: Tria, inquit, sunt, que faciunt homines à virtute temperare, id est, au metus gehenna, sive presentium legum; aut spes atque desiderium regni colorum, aut affectus boni ipsius, amorq; virtutum. Nam timor ita malum contagium legit exercari: Timor Domini odit militiam. Spes etiam, viatorum omnium excludit incursum. Non enim delinquent omnes qui sperant in eum. Amor quoq; ruinam non metuit peccatorum, quia charitas nunquam cedit. Et iterum: charitas operis multitudinem peccatorum. Et indecirco beatus Apostolus omnem salutis summan in istarum trium virtutum consummatione concludens: Nam, inquit, manent fides, spes, charitas: tria haec. Fides namq; est, que futuri iudicij ac suppliciorum mea vitiorum facit contagia declinari. Spes, qua mentem nostram de presentibus auocans, vniuersas corporis voluptates celestium praemiorum expectatione consernit. Charitas que nos ad amorem Christi & spiritum virtutum fructum mentis ardore succendens, quicquid illi contrarium est, toto facit odio detestari. Sic & S. Gregorius Papa l. 13. mor. c. 10. Perfecta vita, inquit, est moris meditatio, quam dum iusti sollicitate peragunt, culparum laqueos euadunt, vnde scriptum est: (Eccl. 7.) In omnibus operibus tuis memoria-

Lanciū Opus, Tom. 2.

rare nouissima tua & in aeternū non peccabis. Vnde & B. Iob, quia dies hos considerat breuiari, & solum sibi superesse sepulchrum pensat, apie subiungit, non peccauit.

CAPUT QVINTVM.

Per sanitatem affectionis, & affectus divine charitatis, & per moderationem passionum, ac diminutionem somnis impediuntur frequentia peccata.

Sextum medium est sanitas affectionis: sic S. 307. Augustinus scribit, se tribus modis à peccato conservatum: scilicet, occasionis subtractione, restringendi data virtute, affectionis sanitatem. Sanitas autem haec affectionis, est aulico affectu à rebus terrenis & deliciis mundanis, plena adhäsio ad Deum, & occupationes diuinæ, quam Deus solet seruis suis concédere tam vehementem, vt sentiant in le exynione cum Deo nasciam sensibilem omnium oblationum mundanatū, quæ etiam sine peccato admitti possent. Peccata enim, vt plurimum, oriuntur ex aliquo ad res terrenas affectu: qui ergo per sanatam à Deo affectionem caret his affectibus & Deo adhæret, habet à se Dei beneficio amputatas causas lapsuum in venialia peccata. Hoc ita explicat S. Thomas in quæst. disp. q. 24. de verit. a. 8. Si fiat perfecta vnio liberi arbitrii cum Deo, ita vt ipse Deus sit liberi arbitrii tota causa agendi, in malum flecti non poterit, quod quidem in aliquibus contingit, & præcipue in beato.

Septimum medium est plenum affectibus Diuinæ charitatis, quos Spiritus Sanctus in homine tunc excitat, cum occurrit aliqua occasio peccati. Hac ratione B. V. Maria se præscrivatam dixit ab omni peccato S. Brigittæ: Tam affluenter me rotam replete Spiritus Sanctus, quod nihil in me cap. 8. vacuum reliquit ad peccati aliquid introitum. Et ideo ego illa sum, quæ nunquam commisi peccatum veniale vel mortale. Ego quippe in charitate Dei tam ardens eram, quod nihil nihil placuit nisi perfidio voluntatis. Feruebat enim in corde meo ignis Diuina charitatis.

Sunt aliqui, inquit B. Laurentius Iustinianus de institut. & regim. Prælatorum c. 14. quamvis non multi numero, comparatione certiorum, in omni virtute probati atque perfecti, qui pro consuetudine exercitatus habent corporis & anima sensus. Hi quidem pugnam sentiunt, sed impugnatur nequaquam etiam in pariis, voluntatis assensum præbent: tum quia Spiritus S. in habitanti gratia sunt edicti: tum quia caritatis sunt vehementissimæ flammæ successi: que profecto illos roborat in certamine, ad profectum virtutis impellit, mentem trahit ad Christum & meritorum coronat triumphis. Et c. 21. Qui ardentes diligent, rarus peccant, (loquitur autem de venialibus peccatis) cauti viuant, incedunt accuratius, velocius surgunt, clarius agnoscent.

T t

Et